Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 53. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 marca 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister edukacji Barbary Nowackiej oraz do minister zdrowia Jolanty Sobierańskiej-Grendy

Szanowne Panie Ministry!

Nawiązując do mojego oświadczenia w sprawie sytuacji dzieci z cukrzycą typu 1 w szkołach i przedszkolach, złożonego podczas pięćdziesiątego pierwszego posiedzenia Senatu RP, dziękuję za udzielone odpowiedzi. Z przedstawionych stanowisk wynika, że obowiązujące przepisy prawa umożliwiają organizację opieki nad uczniami z chorobami przewlekłymi w ramach obecnego systemu oświaty i ochrony zdrowia. Jednocześnie analiza odpowiedzi resortów oraz dalsze sygnały kierowane przez rodziców i dyrektorów szkół wskazują, że część kluczowych zagadnień nie została jednoznacznie rozstrzygnięta.

W szczególności chodzi o następujące kwestie.

I. Relacja między orzeczeniem o niepełnosprawności a systemem finansowania oświaty.

W odpowiedziach nie odniesiono się do kwestii niespójności pomiędzy orzeczeniem o niepełnosprawności, w którym wskazuje się na konieczność stałej lub długotrwałej opieki oraz współudziału opiekuna w procesie leczenia, a brakiem orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, które w praktyce stanowi podstawę do naliczenia dodatkowych środków finansowych w systemie oświaty. Z praktyki wynika, że dzieci z cukrzycą typu 1 często nie uzyskują orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego mimo posiadania orzeczenia o niepełnosprawności. Powstaje w ten sposób sytuacja, w której system potwierdza potrzebę stałej opieki, lecz nie zapewnia mechanizmu jej finansowania.

Proszę o odpowiedź na następujące pytania.

1. Czy planowane jest wypracowanie rozwiązania umożliwiającego uwzględnienie ustaleń wynikających z orzeczenia o niepełnosprawności w organizacji i finansowaniu wsparcia w szkołach?

2. Czy obecny model finansowania szkół uwzględnia w sposób wystarczający potrzeby organizacyjne wynikające z obecności ucznia wymagającego stałej opieki zdrowotnej?

II. Sytuacja braku zgody pracownika szkoły.

Z odpowiedzi resortów wynika, że wykonywanie czynności związanych z leczeniem ucznia możliwe jest po uzyskaniu pisemnej zgody pracownika szkoły. Nie wskazano jednak, jakie rozwiązanie powinien przyjąć dyrektor w sytuacji, gdy:

— żaden pracownik nie wyrazi zgody,

— pielęgniarka szkolna nie jest obecna w sposób ciągły w placówce.

Proszę o jednoznaczne wskazanie, jakie konkretne działania organizacyjne powinien podjąć dyrektor w takiej sytuacji.

III. Odpowiedzialność prawna pracowników.

W odpowiedziach nie doprecyzowano zakresu odpowiedzialności prawnej pracownika szkoły wykonującego czynności związane z podaniem leku.

Proszę o wyjaśnienie następujących kwestii.

1. Czy czynności te traktowane są jako element pierwszej pomocy, czy jako czynności medyczne?

2. Jaką odpowiedzialność ponosi pracownik szkoły wykonujący takie czynności w dobrej wierze, zgodnie z upoważnieniem rodziców i po przeszkoleniu?

IV. Zapewnienie ciągłości opieki podczas wycieczek i zajęć dodatkowych.

W moim wcześniejszym wystąpieniu wskazywałam na problem wykluczania dzieci z cukrzycą typu 1 z wycieczek i zajęć dodatkowych.

Proszę o jednoznaczne stanowisko w następujących kwestiach.

1. Czy odmowa dotycząca udziału ucznia z chorobą przewlekłą w wycieczce szkolnej wyłącznie z powodu konieczności monitorowania stanu zdrowia jest zgodna z obowiązującymi przepisami?

2. W jaki sposób szkoła powinna organizacyjnie zapewnić ciągłość opieki w takich sytuacjach?

V. Brak minimalnego standardu organizacyjnego.

Z odpowiedzi resortów nie wynika istnienie jednolitego minimalnego standardu organizacyjnego dotyczącego opieki nad uczniami z chorobami przewlekłymi.

Proszę o informację, czy planowane jest doprecyzowanie takich standardów w sposób zapewniający jednolitą praktykę w skali kraju.

VI. Koordynacja międzyresortowa.

W poprzednim oświadczeniu wskazywałam na potrzebę skoordynowanych działań międzyresortowych.

Proszę o informację, czy planowane jest powołanie zespołu roboczego z udziałem przedstawicieli właściwych ministerstw w celu wypracowania spójnych rozwiązań systemowych.

Podkreślam, że celem niniejszego wystąpienia jest nie kwestionowanie obowiązujących przepisów, lecz doprowadzenie do ich spójnego i jednoznacznego stosowania w praktyce, tak aby prawo do nauki oraz prawo do ochrony zdrowia dzieci z chorobami przewlekłymi były realizowane w sposób rzeczywisty, a nie wyłącznie deklaratywny.

Niestety rozwiązania prawne, które przedstawione zostały w przekazanych odpowiedziach na pierwsze oświadczenie, nie istnieją w praktyce, co przysparza trudności dyrektorom szkół, organom prowadzącym i rodzicom.

Ewa Monika Kaliszuk
senator RP